

**ÁLLÍTSUK MEG A NŐK ÉS GYERMEKEK ELLENI ERŐSZAKOT!
A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK ÁLDOZATAINAK SEGÉLYVONALA**

0 800 100 113

A HÍVÁS INGYENES

**MENEDÉKHÁZ, MENEDÉK A NŐKNEK ÉS GYERMEKEKNEK, A CSALÁDON BELÜLI
ERŐSZAK ÁLDOZATAINAK**

www.sigurnakuca.rs

SZOCIÁLIS MUNKAKÖZPONT

„SOLIDARNOST“ PANCSOVA

MI A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK?

Családon belüli erőszaknak minősül, amikor az egyik családtag magatartásával veszélyezteti egy másik családtag testi épségét, mentális egészségét vagy nyugalalmát (cikkely 197. PZ RS). Ez lehet:

- fizikai erőszak
- lelki-érzelmi erőszak
- szexuális erőszak
- gazdasági elnyomás
- személyi szabadság korlátozása (erőszakkal, fenyegetéssel)

KIK A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK ÁLDOZATAI?

A leggyakoribb áldozata a családon belüli erőszaknak a nők, gyermekek és az idős, cselekvőképességükben korlátozott személyek.

MIÉRT?

- a fizikai-testi felépítés miatt
- gazdasági függőség miatt
- a környezet előítéletei és felfogása miatt

ÁLLÍTSUK MEG A NŐK ÉS GYERMEKEK ELLENI ERŐSZAKOT

BIZTOSÍTSUNK SZÁMUKRA PSZICHOSZOCIÁLIS ÉS MINDEN EGYÉB TÁMOGATÁST

Számos támogatási lehetőség létezik. Minden attól függ, hogy Ön mit szeretne és mit tud megtenni. Eldöntheti, hogy egyedül vagy gyermekeivel együtt átmenetileg egy biztonságos helyre megy, a **Menedékházba – speciálisan kialakított menhely azon nők és gyermekek számára akik a családon belüli erőszak áldozatai.**

Ez egy olyan hely ahol biztonságban van, és ahol már élnek azonos problémákkal küzdő nők. Szükséges, hogy a Szociális munkaközpont nők és a gyermekek elleni erőszak áldozatainak Tanácsadói Központjában lévő tanácsadójához forduljon vagy hívja a nők és a gyermekek elleni erőszak áldozatainak segélyvonalát, ahol minden szükséges információt megkaphat. A telefonszolgáltatás díjmentes.

Amennyiben bajban van, és a Szociális munkaközpont munkaideje már lejárt, forduljon a rendőrséghez (192) akik biztosítani fogják Önnek a szükséges segítséget és védelmet.

Fizikai- testi erőszak esetében **FELTÉTLENÜL KÉRJ ORVOSI IGAZOLÁST!**

Az alapvető feltétel a szállásra való felvételre és a Tanácsadói központban való munkához az erőszak elszívődése egy családtagtól. Családjogi törvény 197. cikkelye.

HOGYAN KELL ELJUTNI A MENEDÉKHÁZBA?

A Pancsova Menedékházba általános eljárással is el lehet jutni (az Ön Szociális munkaközpontja által) vagy sürgősségi elhelyezéssel (a rendőrség által).

ÁLTALÁNOS ELJÁRÁS alatt azt értjük, hogy először fel kell vennie a kapcsolatot a Szociális munkaközponttal, ahol kérvényezheti a szálláson való elhelyezést vagy segítséget kérhet az erőszakos helyzetek megoldásához, ahol majd ezek után Önnel és a Menedékház alkalmazottaival közösen megállapítják, milyen jellegű segítségre és védelemre van Önnek szüksége, és hogy a Menedékházban való elhelyezés megfelel-e az Ön szükségleteinek. Az általános eljárás során a Szociális munkaközponttól kap egy beutalót a szállásra.

Az általános eljárás során a következő dokumentumok benyújtása szükséges:

- Igazolvány vagy útlevelel fénymásolat,
- Egészségügyi könyv fénymásolata,
- Anyakönyvi kivonat fénymásolata,
- A gyermekek anyakönyvi kivonatának fénymásolata

(a dokumentumok szükségesek a nyilvántartásba vételhez, megkönnyítik a munkát és a kommunikációt más intézményekkel, valamint segítenek felismerni a speciális igényeket és a szükséges védelmi intézkedések mértékét)

- Igazolás az egészségügyi állapotról / igazolás a fizikai sérülésekről,
- Neuropszichológiai vizsgálat eredménye,

- Egyéb egészségügyi dokumentumok,
- Vértvizsgálat fertőző betegségekre, melyet elvégezhet a pancsovai VÉRÁTÖMLESZTÉSI osztályon vagy más laboratóriumokban

(a dokumentumok azért szükségesek, hogy meg tudjuk állapítani, hogy a szállás a Menedékházban e a legjobb megoldás az Ön számára, valamint az egészségi ellátás szükségességének megállapításához, amit nem tudunk Önnek biztosítani a Menedékházban, és azért is, hogy megállapítsuk, hogy tud-e megfelelő módon együtt élni a többi ottartózkodóval)

SÜRGŐSSÉGI ELHELYEZÉS alatt azt értjük, hogy amennyiben az egy adott pillanatban mikor bajban van és nincs lehetősége segítséget kérni a Szociális munkaközpontról –haladéktalanul menedékre van szüksége, azonnal hívja a :

- Rendőrséget (192) , akik azonnali védelmet tudnak nyújtani Önnek és fel tudják venni a kapcsolatot más illetékes hatósággal,
- Mentőszolgálatot (194) amennyiben testi sérülései vannak és orvosi segítségre van szüksége,
- Menedékházat, ahol menedéket és szállást biztosíthatnak (0800 100 113) és megkaphatja a szükséges információkat és utasításokat.

Amennyiben Önnek sürgősen szüksége van az elhelyezésre, és nincs lehetősége a felsorolt dokumentumok beszerzésére, a Szociális munkaközpont alkalmazottai segítenek Önnek, vagy a dokumentumok később lesznek beszerezve és benyújtva.

HOZZA MAGÁVAL, HA TUDJA...

Amennyiben el kell mennie a partnerétől (a Menedékházba, vagy egy másik helyre), szükséges lenne, hogy ELŐKÉSZÍTSE és MAGÁVAL VIGYE, amennyiben tudja:

Az Ön és gyermekei dokumentumait:

- személyi igazolvány,
- útlevel,
- HITELESÍTETT egészségügyi könyv,
- A LEGÚJABB orvosi jelentéseket,
- anyakönyvi kivonat,
- házassági kivonat
- bírósági dokumentumok,
- vagyonjogi bizonylat,
- hajtási engedély...
- mobiltelefon, bankkártyák, telefonkönyv...

- készpénz, megtakarítási könyv, hitelkártya...
- kulcsok
- nélkülözhetetlen gyógyszerek
- alapvető iskolai felszerelés
- alapvető higiéniai felszerelés
- ruha néhány napra
- gyermekei kedvenc játéka

Gondoljon az apróbb, értékes tárgyakra is, melyek az Önhöz tartoznak, Önnek kedves emlékek, például fényképek, amelyeket partnere talán megsemmisít!

AMENNYIBEN AZONNAL EL KELL MENEKÜLNIE A FENNÁLLÓ VESZÉLY MIATT, NE VESZTEGESSE AZ IDEJÉT KÜLÖNBÖZŐ TÁRGYAK ÖSSZESZEDÉSÉVEL! A TÁRGYAK HELYETTESÍTHETŐEK, DE AZ ÖN ÉS GYERMEKEI ÉLETE NEM!

A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK FOGALMA ÉS FORMÁI

Az erőszak olyan jelenség, amely minden társadalomban megtalálható, minden társadalmi osztályban, műveltségtől, anyagi helyzettől vagy társadalmi státusztól, foglalkozástól függetlenül. Meghatározása szerint ez az erő alkalmazását, fenyegetést vagy hatalommal való visszaélés fogalmát jelenti. Családjog 197. cikk. , Büntetőjog 194. cikk.

A nők elleni erőszak a hagyományos társadalmakban sűrűn elemét képezi a családi kapcsolatoknak, amilyen a miénk is részben – indokolva van a nemi szerepekkel, és ebből ered. A hagyományos társadalomra jellemző, hogy a kilépéshez a családon belüli erőszaktól több kitartás és támogatás szükséges, mint a nem hagyományosoknál, viszont a családon belüli erőszak egyenlő arányban képviselteti magát.

Házassági és családi kapcsolatokban számos módon megvalósulhat a családon belüli és párkapcsolati erőszak.

Családon belüli erőszak – erőszak, amit egyik családtag tesz a másikkal - megvannak a maga jellegzetességei a családon kívül történő erőszakhoz képest. Ez minden esetben hatalommal való visszaélést jelent és a családtagok felett gyakorolt ellenőrzést, akik kisebb erővel rendelkeznek, nem csak fizikailag, hanem gazdaságilag és társadalmilag is. Emiatt az erőszak áldozatainak többsége nő, gyerek, idős és cselekvőképességében korlátozott személy, beteg családtag – pontosan azok akik eltartott családtagok.

Házasságon belüli erőszak (angolul: marriage violence, spouse abuse) a kapcsolatban lévő egyik házastárs fizikai, pszichikai vagy érzelmi egészségének lerombolása. Magába foglal minden fizikai, szexuális, pszichikai vagy gazdasági visszaélést melyet a férj vagy élettárs elkövet a nő ellen, tehát, erőszak mely előfordul törvénnyel meghatározott és nem meghatározott kapcsolatokban is – élettársi kapcsolatokban, valamint volt házastársak között is.

Fizikai erőszak az erőszak olyan formája, mellyel, testi sérülés okozásával, veszélyeztetve van a fizikai épség és az élet maga. A sérülés súlyossága változhat a minimálistól, könnyű

testi sérülések, (törött fogak zúzódások, és hasonló) a súlyos sérülésekig, maradandó fogyatékoság és halál. A fizikai erőszak magába foglalja a: lökdösést, pofozást, verést, rugdosást, felgyújtást, fojtogatást, megszurást, megcsonkítást, kínzást és a gyilkosságot. A fizikai erőszak családi kapcsolatokban általában pszichológiai - érzelmi erőszakot is jelent.

Lelki-érzelmi erőszak a verbális agresszió különböző formáiból áll, amellyekkel megvalósul az ellenőrzés, kényszerítés, megfélemlítés, zsarolás, megalázás, sértegetés, gúnyolás, befolyásolás, ami magába foglalhatja a testi sérülés okozásával kapcsolatos fenyegetést, gyilkossággal való fenyegetést, elszigetelést, megvetést, nyilvános támadásokat... Ez egy erős stresszt okozó tényező, melynek következményeit gyakran látni különböző pszichoszomatikus betegségeknel és a szellemi állapot változásainál.

Szexuális erőszak magába foglal minden előzetes beleegyezés nélküli szexuális aktivitást, beleértve a szexuális jellegű érintést, nem kívánt megjegyzéseket, nem kívánt szexuális javaslatokat, pornográfiára vagy annak nézésére való kényszerítést, nem kívánt érintést, nem kívánt szexuális aktusra kényszerítést, nemi erőszakot, vérferőzést, fájdalmas és megalázó szexuális együttlétet. Úgy mint a fizikai, a szexuális erőszak érzelmi erőszakot is jelent!

Gazdasági elnyomás alatt értjük a közös erőforrásokhoz való nem egyenlő hozzáférést, megtagadást, azaz a pénzhez való hozzáférés szabályozását, a munkavállalás és oktatás, szakmai előmenetel megakadályozását és megnehezítését, a tulajdonjog megtagadását, a tulajdonjog lemondására és átruházására való kényszerítést, javak eladását a tulajdonos hozzájárulása nélkül, és a kényszerértékesítést.

Nem létezik egyetlen ok sem, ami megmagyarázza, hogy a férfiak (néhány esetben nők), miért bántalmazzák partnereiket.

A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK CIKLUSAI

Az általános formák mellett, az erőszak változik az idő folyamán és minden eseményt szemügyre kell venni az előző időszakal összefüggően. Az erőszak új formáinak a megjelenése csak az előző folytatása, és csak megerősíti azokat. Az erőszakos kapcsolat fejlődése (dinamikája) ábrázolható az erőszak ciklusával vagyis különböző szakaszokon keresztül. Fázisonként vannak bemutatva a leggyakoribb fejlődési szakaszok, de az időtartam, valamint az erőszaktevő és az áldozat viselkedésének kifejezőmódja egyénfüggő.

1. szakasz. Növekvő feszültség

Az első szakaszban kisebb incidensek jelennek meg, amelyek következményeként növekszik a feszültség, és a nő tudatában van annak, hogy a támadás, vagyis az erőszak elkerülhetetlen. A nő törekszik arra, hogy csökkentse a feszültséget és ezzel elkerülje az erőszakot, de mindhiába, hiszen az erőszaktevő egyre agresszívabb.

2. szakasz. Erőszakos esemény

A második szakasz során – az erőszakos esemény szakaszában, előtör a fékezhetetlen agresszió és feszültség, amely az erőszak különböző formáiban nyilvánul meg. Ez az a szakasz, amikor a nő megrendül, hitetlenkedik és tagadásban van, nem fordul segítségért. Amennyiben fizikailag is sérül, az orvosi ellátás után visszatér partneréhez, esetleg ideiglenesen elhagyja otthonát.

3. szakasz. Sajnálát és bocsánatkérés – a kapcsolat ismételt kialakítása

Az erőszaktevő kimutatja sajnálatát, büntudatát és szégyenéli magát azért amit tett. Azt ígéri, hogy nem fog újra megtörténni, és az incidenst a munkahelyen rá nehezedő nyomással, alkoholfogyasztással, a gyermekek viselkedésével stb. magyarázza. Gyakran kissebbíti a tettét, sőt akár tagadja is hogy megtörtént. Előfordul az is, hogy átruházza a felelősségét az áldozatra (kiprovokálta, csak nem tett meg valamit, ebben nincs semmi szörnyű...). Amennyiben a nő elhagyta otthonát, az erőszaktevő ebben a fázisban arra törekszik, hogy visszaszerezze ajándékokkal, ígéretekkkel, szerelmi vallomásokkal és hasonlókkal. Az áldozattal való kapcsolat megteremtésével, akár őszinte vagy manipulatív módon, az erőszaktevő valójában visszaszerzi a hatalmat és az ellenőrzést az áldozat felett. Az áldozatokban ilyen viselkedés esetén visszatér a (hamis) remény, hogy "minden rendben lesz", "minden olyan lesz mint azelőtt".

Amikor az erőszaktevő ismét átveszi az irányítást, újabb problémák jelennek meg. A feszültség ismét megnő és a ciklus megismétlődik. Idővel a szakaszok közötti távolság egyre rövidebb, az incidensek egyre gyakoribbak és agresszívabbak, a feszültség növekedése gyorsabb, a sajnálat és a bűnbánat egyre rövidebb ideig tart vagy teljesen lecsökken. Az ismétlődő ciklusok során a nő több különböző stratégiát is alkalmaz, hogy elkerülje az erőszakot, de sikertelenül.

A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK KÖVETKEZMÉNYEI

A viselkedés megváltozása a gyermekekkel szemben – alkalmatlanság a kellő figyelem és szeretet nyújtására, az anyaságra és a szülői feladatokra való alkalmatlanság érzete, sikertelenség az oktatásukban való tevékenységekben, az anya és gyermek közötti tisztelet és autoritás elvesztése, érzelmi eltávolodás, erőszak alkalmazása nevelési célból, büntudat,...

Ez csak néhány a számtalan következmény közül. Ezek függenek az egyéntől, az erőszakos viselkedés sajátosságától és nem feltétlenül jelennek meg mindig és minden esetben. Amennyiben szükségét érzi, hogy felülvizsgálja az eltúrt erőszak következményeit amiket észlelt önmagán vagy másokon, forduljon a megfelelő szervekhez.

„STOCKHOLM-SZINDRÓMA“

Amikor a nő szembesül az erőszakkal, pszichológiai védekező mechanizmusokat fejleszt ki, megpróbálja megtalálni annak a módját, hogy ilyen körülmények közt túléljen. Sok ember számára, akik még nem éltek ilyen körülmények között, nehéz megérteniük, hogy a nők miért viselkednek úgy ahogyan viselkednek. Ez a pszichológiai tünet azon emberek viselkedését jelenti, akik megsérültek, vagy erőszakkal fenyegették őket, amiből nem tudtak menekülni.

A tünetegyüttest először 1973-ban figyelték meg amikor négy banki alkalmazottat túszul ejtettek egy bankrablás során Stockholmban. Azóta, azok akik olyan nőkkel foglalkoznak, akik erőszak áldozatai voltak, észrevették, hogy a nőknél ugyanazon tünetegyüttes alakul ki a túlélés érdekében.

A Stockholm-szindróma meghatározható úgy mint a rabok reakciója, akik nem tudják elkerülni az erőszakot. Megfigyelhető, hogy az elrabolt túszok könnyebben túlélnek, amennyiben kapcsolatot hoznak létre fogvatartóikkal. Mindez vonatkozik azokra a nőkre és családokra is amelyekben a férfi erőszakos. A szindróma kialakulásához négy feltétel szükséges, ezek a következők:

- Az erőszaktevő gyilkossággal vagy súlyos testi sértéssel fenyegeti a nőt, amellyel megkérdőjelezi a túlélését,
- A nő nem tud elmenekülni, vagy azt hiszi, hogy nem tud elmenekülni,
- El van szigetelve a többi embertől
- A bántalmazó figyelmességet mutat.

Amennyiben a nő nem építi ki a kapcsolatot az erőszaktevővel, vagy szökést kísérel meg, az erőszak rosszabbá válik. Amennyiben a bántalmazó akár egy kevés érzékenységet is mutat (amit ő a kapcsolat helyreállítási szakaszában csinál), a nő tagadni kezdi az erőszakot és kialakít egy jó kapcsolatot az erőszaktevővel. A bántalmazott nő óriási figyelmet szentel a bántalmazó igényeire, teljesen figyelmen kívül hagyva sajátjait, önmagára és az őt körülvevő világra a bántalmazó szeméin keresztül tekint. Annak jele, hogy a nőnél kialakult a Stockholm-szindróma az az, hogy a nő védi a bántalmazót és hálás annak kedvességéért.

GYEREKEK – CSAK TANÚK VAGY KÖZVETETT ÁLDOZATOK!?!

Azok a gyermekek akiket körülvész az erőszak, nem csak közvetett, hanem közvetlen áldozatok is, még akkor is ha soha senki nem követett el erőszakot ellenük és soha nem lettek még megfenyegetve, és ha soha senki nem vette észre, hogy jelen voltak az erőszak elkövetésekor.

Elegendő, hogy egy ilyen otthonban nőljenek fel: látni, hallani, félelemben élni, hogy mi fog ez után következni, hogy ők maguk is erőszak áldozatává válnak-e.

Az ilyen családokban élő gyermekek tanulási nehézségekkel küzdenek, nehezen találnak barátokat, visszahúzódnak, zárkóztak és félénkek vagy hajlamosak kockázatos viselkedésre, bizalmatlanok.

Gyakran előfordul, hogy az anyák, akik erőszak áldozatai, nem szentelnek elegendő figyelmet gyermekeiknek, nem nyújtanak nekik elég szeretetet és figyelmet, támogatást, evvel pedig nem elégítik ki az alapvető fejlődési feltételeiket. Esetenként maga az erőszaktevő, az apa az aki ezt megtiltja.

A gyermekek általában „valahol a kettő között” vannak, néha úgy érzik meg kell védeniük anyjukat, de gyakran az erőszaktevő szülő manipulálja a gyerekeket hogy ellenőrzés alatt tudja tartani áldozatát.

Vegye figyelembe:

- hogy ugyan azon szülői jogokkal rendelkeznek, egészen addig míg a bíróság nem rendelkezik másként,
- hogy a fenyegetések mint pl.: „Nem fogod őket soha többé látni!” megalapozatlanok, akármennyire is megijeszti Önt,
- hogy az információk miszerint az Ön távozása káros hatással van a gyerekekre (Ön miatt betegek, az iskolában való viselkedésük Ön miatt történik, és hasonló), azt a célt szolgálják, hogy segítségükkel Ön visszatérjen, nem pedig a gyerekek iránti őszinte aggodalmat fejezik ki.

Amennyiben a két szülő (partner) közötti erőszak nem szűnik meg időben, előfordulhat, hogy a gyerekeknél kialakulnak az erőszakos magatartásformák, melyek már a korai gyermekkorban megmutatkoznak és később a felnőttkorban: fiúknál - a női partnerek elleni erőszak, a lányoknál pedig – az erőszakos kapcsolat elfogadása formájában. Valamint, erőszakosak lehetnek más gyerekekkel szemben akikkel kapcsolatban állnak, amivel saját biztonságukat veszélyeztethetik.

A gyerekek védelme, akik erőszak áldozatai, lehetetlen anélkül, hogy megvédenénk azt a szülőt aki szintén erőszak áldozata!

AKIK PANCISOVAI MENEDÉKHÁZ SZAKÉRTŐI CSAPATÁT ALKOTJÁK:

- női szociális munkás,
- pszichológusnő
- gyógypedagógusnő

A pancsovai Menedékház szakértői csapata a családon belüli erőszak áldozataival való munkára van kiképezve és tapasztalattal rendelkeznek a támogatás nyújtásában a családon belüli erőszak áldozatainak.

A FELADATOK MEGSZERVEZÉSE A PANCISOVAI MENEDÉKHÁZBAN:

A Menedékházban való elhelyezés alatt, a rendszeres napi tevékenységek mellett a Menedékház szakértői csapata különböző tevékenységeket szervez abból a célból, hogy : leküzdjék az erőszak okozta stresszt, enyhítsék és megszüntessék az erőszak okozta pszichoszociális következményeket, növeljék a lelki biztonságot és önbizalmat, és megváltoztassák az önértékelést.

KIKHEZ TUD FORDULNI?

RENDŐRSÉG - 192

(minden nap 0-24 óráig)

SZOCIÁLIS MUNKAKÖZPONT

Pancsova, Filipa Visnjica utca 16.

(munkanapokon 7:30-tól 15:00-ig)

Tanácsadói központ irodája a Szociális munkaközpontban nők és gyermekek számára akik a családon belüli erőszak áldozatai (hétfőn és csütörtökön 10-től 12 óráig)

SOS telefonszám a családon belüli erőszak áldozatainak (munkanapokon 09-19 óráig)

0 800-100-113

(a hívás díjmentes)